

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/125/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010731
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mikluš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6123010731.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluš a sudcov JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA a JUDr. Ing. Miroslava Mandáka, v trestnej veci A. B., nar. XX.XX.XXXX, prejednal na neverejnom zasadnutí dňa 21. decembra 2023 sťažnosť A. B. podanú cestou obhajcu proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno sp. zn. 3Nt/16/2023 zo dňa 02. novembra 2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného A. B., podanú cestou obhajkyne C. B. C., zamietla.

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 3Nt/16/2023 zo dňa 02. novembra 2023 samosudca Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno podľa § 74 ods. 1 Tr. zák. rozhodol o zmene, ochranného protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou, ktoré bolo A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., E. XXX/XX uložené uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 4Nt/6/2022 - 377 zo dňa 06.06.2022 na protitoxikomanické liečenie ústavnou formou a zmene ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou, ktoré mu bolo uložené uznesením Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 4Nt/57/2022 - 10 zo dňa 20.09.2022 na ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Proti tomto uzneseniu podala obhajkyňa A. B. v zákonnej lehote sťažnosť, a to podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 09.11.2023. V písomných dôvodoch sťažnosti v podstatnom sťažovateľ namietal, že verejného zasadnutia konaného dňa 02.11.2023 sa nemohol zúčastniť z objektívnych dôvodov, nakoľko sa v uvedenej dobe nachádzal v budove OOPZ v Brezne, kde sa zúčastnil vyšetrovacích úkonov, jeho výsluchu so začiatkom o 12:00 hod, v trestnej veci vedenej pod ČVS:ORP-385-BR-BR-2022, na základe ním podaného trestného oznámenia pre krádež. Namietal, že došlo k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich rozhodovanie o zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia, keďže nedošlo k jeho výsluchu. Nesúhlasil s návrhom ošetrojúceho lekára, v zmysle ktorého je nevyhnutné rozhodnúť o zmene výkonu ustanovenej ambulantnej formy výkonu ochranného liečenia na ústavnú. Súd sa pri svojom rozhodovaní opieral iba o závery a konštatovania ošetrojúceho lekára, pričom sťažovateľ mal za to, že uvedené nepredstavovali dostatočné a relevantné dôkazy o nevyhnutnosti navrhovanej zmeny.

Sťažovateľ ďalej akcentoval, že pôvodne uložené ústavné liečenie riadne absolvoval, dôkazom čoho je i skutočnosť, že došlo k zmene na formu ambulantnú. V tejto má snahu a úmysel ďalej pokračovať, pričom mal za to, že ambulantne vykonávaný dohľad zabezpečí ochranu spoločnosti, ako aj to, aby sa postupne začlenil do normálneho života, za súčasnej snahy o zbavenie sa závislosti na drogách podrobením sa ambulantnej liečbe. Mal za to, že izolácia jeho osoby, pocit neistoty a tiež zníženie kontaktu s najbližšími ako aj normálnym životom môžu viesť k narušeniu jeho psychického stavu a zmareniu jeho snahy o nápravu.

Dôvodil, že súd by mal prihliadnuť aj na jeho pozitívny postoj k liečeniu, ktoré by mu bolo umožnené podstupovaním aj naďalej ambulantnej liečby, ktorú chce reálne absolvovať, a to vzhľadom na jeho kritický postoj k dodržiavaniu doterajšej abstinencie. Samotné uvedenie si potreby liečiť sa a mať záujem na jeho kladnom výsledku je jedným z cieľov takéhoto liečenia. V priebehu konania ani z vyjadrení ošetrojúceho lekára nebolo preukázané, že by diagnostikovaná závislosť resp. i duševná porucha bola takého stupňa, ktorý by nevyhnutne vyžadoval nútené obmedzenie jeho osobnej slobody.

Na základe uvedeného navrhol, aby nadriadený súd sťažnosťou napadnuté uznesenie prvostupňového súdu zrušil a zmenil, alebo vrátil vec okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Podľa § 192 ods. 1/ písm. a/, b/ Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle tohto ustanovenia krajský súd preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Z obsahu predloženého trestného spisu vyplýva, že Okresný súd Brezno uznesením č.k. 4Nt/6/2022 - 377 zo dňa 06.06.2022 uložil A. B. ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou a ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou

Dňa 04.08.2023 bol okresnému súdu doručený návrh ošetrojúceho lekára C. C. F. na zmenu ochranného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia z ambulantnej formy na ústavnú, o ktorom prvostupňový súd rozhodol sťažnosťou napadnutým uznesením.

Podľa § 74 ods. 1/ Tr. zák. ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

Podľa § 74 ods. 2/ Tr. zák. veta prvá ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel.

Sťažnostný súd preskúmavajúc napadnuté uznesenie, ako i príslušný na vec vzťahujúci sa spisový materiál, dospel k záveru, že prvostupňový súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ rozhodol o zmene spôsobu výkonu ochranného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia z ambulantnej formy na formu ústavnú. Odôvodnenie súdu prvého stupňa považuje sťažnostný súd, za správne, pričom úvaha prvostupňového súdu vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností a dôkazov, ktoré boli v tomto konaní vykonané.

Ochranné liečenie je jedno z najvýznamnejších a najdôležitejších druhov ochranných opatrení. Význam ochranného liečenia je v záujme spoločnosti na ochranu pred páchatelmi trestných činov a činov ináč trestných a má veľký význam aj pre samotné osoby, ktorým sa ukladá, a to z hľadiska kladného dopadu liečenia na ich ďalší život. Poskytuje ochranu pred duševne chorými alebo návykovo závislými osobami ich izoláciou v ústavoch alebo ich ošetrovaním v príslušnej ambulancii bez takej izolácie, pričom páchatelovi umožňuje liečiť sa poskytnutím odbornej lekárskej starostlivosti.

Sťažnostný súd v rámci teoretického exkurzu osobitne akcentuje, že ochranné opatrenie, medzi ktoré ochranné liečenie nepochybne patrí, nie je trestom. Účelom ochranného opatrenia okrem už vyššie uvedeného sa sleduje predovšetkým prevencia, do popredia vystupuje jeho výchovná a terapeutická zložka, pričom konečným účelom ochranného opatrenia je odstránenie alebo aspoň zníženie nebezpečenstva ďalšieho porušenia alebo ohrozenia záujmov chránených Trestným zákonom zo strany páchatela.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného krajský súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je zákonné a správne. Všetky skutočnosti zistené v doterajšom konaní nasvedčujú tomu, že A. B. je nevyhnutné zmeniť ochranné psychiatrické a protitoxikomanické liečenie z ambulantnej formy na formu ústavnú. Krajský súd v zhode s úsudkom okresného súdu dospel k záveru, že vzhľadom na súčasný stav A. B., existujú objektívne dôvody na zmenu ochranného psychiatrického a protitoxikomanického liečenia z formy ambulantnej na formu ústavnú, nakoľko doterajšia liečba ambulantnou formou nespĺnila svoj účel do stupňa, kedy postačuje ambulantná liečba, stav pacienta nie je stabilizovaný a ďalej je farmakologicky ovplyvniteľný, pričom menovaný liečbu odmieta, čomu nasvedčuje aj jeho správanie, keď naposledy sa zúčastnil kontroly u ošetrojúceho lekára v auguste tohto roku, navyše s pozitívnym výsledkom na prítomnosť omamných a psychotropných látok v moči. V danom prípade je z výpovede jeho odborného lekára – psychiatra C. F. preukázané, že účel uloženého ochranného liečenia u A. B. nie je možné dosiahnuť nariadeným spôsobom. Krajský súd akcentuje, že u menovaného bolo zistené duševné ochorenie v užšom slova zmysle – psychóza – paranoidná schizofrénia, ako aj syndróm závislosti od viacerých omamných a psychotropných látok s preferenciou pervitínu. Krajský súd vo vzťahu k duševnému ochoreniu poukazuje na trvalý charakter a závažnosť jeho duševného stavu, pre ktoré bolo navrhnuté jeho umiestnenie do ústavnej starostlivosti s rozšírenou psychiatrickou kontrolou. Menovaný si vážnosť svojho ochorenia neuvedomuje, pričom v kombinácii s užívaním omamných a psychotropných látok, ktoré výrazne ovplyvňujú jeho správanie, je potrebné konštatovať, že je pre spoločnosť nebezpečný, primárne pre svoje okolie a ambulantnou formou ochranného liečenia nebol dosiahnutý požadovaný účel.

Záverom sťažnostný súd uvádza, že pri hľadaní spravodlivého riešenia veci krajský súd uprednostnil záver ošetrojúceho lekára, ktorý u A. B. odporučil zmenu formy ochranného liečenia, keďže síce pri ukladaní ochranného opatrenia treba na jednej strane prihliadať na záujem samotnej dotknutej osoby z hľadiska jej liečby, ale je potrebné prihliadať aj na záujem spoločnosti smerujúci k odstráneniu podmienok prípadnej recidívy konania páchatel'a, pričom v tomto prípade pobyt A. B. na slobode je pre spoločnosť nebezpečný, a to práve s poukazom na gradáciu agresivity voči svojmu okoliu súvisiacou aj s užívaním omamných a psychotropných látok.

S poukazom na vyššie uvedené krajský súd uvádza, že námietky sťažovateľa neboli relevantné privodiť zmenu, alebo zrušenie napadnutého uznesenia. Navyše krajský súd má za to, že podmienky pre vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti A. B. podľa § 293 ods. 5 Tr. por. boli splnené, keďže menovanému bolo riadne a včas doručené upovedomenie o verejnom zasadnutí a súčasne bol poučený o možnosti konania v jeho neprítomnosti, pričom svoju neúčast' na ostatnom verejnom zasadnutí hodnoverne neospravedlnil (§ 293 ods. 8 Tr. por.). Okresný súd preto správne konal a rozhodol v jeho neprítomnosti, pritom za účasti jeho obhajcu.

V nadväznosti na uvedené skutočnosti preto krajský súd dospel k záveru, že v posudzovanom prípade boli splnené všetky zákonné podmienky v zmysle ustanovenia § 446 ods. 1, § 74 ods. 1 Tr. zák. na zmenu ochranného liečenia psychiatrického a protitoxikomanického ústavnou formou. Ochranné liečenie bude trvať, kým to bude vyžadovať jeho účel (§ 74 ods. 2 veta prvá Tr. zák.).

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Z vyššie uvedených dôvodov senát Krajského súdu v Banskej Bystrici sťažnosť odsúdeného podanú cestou obhajkyne v súlade s ustanovením § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.